

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116218331
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8116218331.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, právne zastúpený: JUDr. Milan Szöllőssy, advokát, Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00151866, o náhradu škody na zdraví, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 17C/234/2019-268 zo dňa 14.05.2021, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku I. a III.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 16.615,70 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 66.225,- eur od 3.11.2016 do 13.06.2019, zo sumy 5.850,- eur od 14.06.2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

Svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 12.09.2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 66.225,- eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 28.10.2016 zo zaplatenia, zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 81.332,- eur, ako aj náhrady trov konania.

V žalobe tvrdil, že ku dňu 14.09.2013 bol príslušníkom policajného zboru v služobnom pomere a bol zaradený vo funkcii referent jednotky policajných akcií a zvláštnych činností pohotovostného policajného útvaru odboru poriadkovej polície. Žalobca dňa 14.09.2013 utrpel úraz, keď na letisku v katastri obce T., okres X., počas výkonu služobného výcviku zameraného na činnosť vo výške a nad voľnou hĺbkou za pomoci vrtuľníka počas konkrétneho nácviku evakuácie v podvese na statickom lane náhle pocítil bolesť v chrbtici a následne upadol do bezvedomia. Podľa lekárskeho posudku utrpel krvácanie do mozgu a poranenie medzistavcovej platničky L3-L4, L4-L5 a L5-S1 s fisurou anulus s kompresiou koreňov, Sciwora syndróm. Zranenia zanechali na zdravotnom stave žalobcu trvalé následky a to poúrazovú paraplégiiu, poúrazovú paréziu horných končatín, nedomykavosť ritných zvieračov, poruchu močenia, vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií a sexuálnu disfunkciu. Úraz žalobcu je v zmysle ust. § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 328/2002 Z.z. služobným úrazom. Žalobca nárok na

sťaženie spoločenského uplatnenia odôvodnil tým, že dňa 12.02.2015 bol vystavený posudok o sťažení spoločenského uplatnenia P. U. W., P., ktorým bolo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 7040 bodov. Zároveň bol žalobcovi dňa 16.01.2015 vystavený posudok o sťažení spoločenského uplatnenia P. B. X., F., ktorým bolo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 150 bodov. Na základe uvedených posudkov priznalo Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 96 439 eur a to rozhodnutím zo dňa 12.06.2015. Žalobcovi bol následne vystavený ďalší posudok o sťažení spoločenského uplatnenia P. T. I., v ktorom bolo sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu hodnotené počtom 3750 bodov. V tomto lekárskom posudku boli hodnotené psychické následky služobného úrazu žalobcu, ktoré v predošlých lekárskejších posudkoch dovtedy hodnotené neboli. Sťaženie spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku P. T. I. bolo hodnotené v roku 2016. Pre rok 2016 je v zmysle ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. rozhodná hodnota bodu vo výške 17,66 eura. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia zodpovedajúca hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku P. T. I. tak zodpovedá sume XX.XXX,- eur (6020 bodov x 17,66 eura). Žalobca zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia odôvodnil tým, že služobný úraz znamenal pre život žalobcu zásadnú zmenu a zásah do života, ktorý natrvalo, nezvratne a zásadným spôsobom poznačil prežívanie a uplatnenie žalobcu v rôznych oblastiach. Žalobca bol pred úrazom úplne zdravý a bez akýchkoľvek zdravotných problémov, čo bolo aj nevyhnutnou podmienkou vykonávania povolania policajta. Bezchybný zdravotný stav a maximálna fyzická pripravenosť bola u žalobcu vyžadovaná aj v súvislosti s jeho funkčným zaradením. Trvalé následky po poškodení zdravia v súvislosti so služobným úrazom sa u žalobcu prejavili najmä v jeho osobnom živote a v zásadných obmedzeniach rôznych samoobslužných činnostiach a to v dôsledku ochrnutia. Žalobca bol pred úrazom úplne samostatný a sebestačný vo všetkých bežných činnostiach a každodenných úkonoch. Po úraze má žalobca radikálnym spôsobom obmedzenú mobilitu a významne porušené motorické funkcie. Žalobca je dennodenne obmedzovaný vo všetkých bežných úkonoch a je odkázaný na pomoc iných osôb, bez ktorých by nebol schopný uspokojovať ani základné životné potreby. Úraz znamenal aj zhoršenie kvality rodinného života žalobcu, lebo nemôže so svojou rodinou aktívne tráviť čas, ako to robil pred úrazom. Úraz taktiež úplne degradoval aj kvalitu intimného života žalobcu. V profesijnej oblasti bol žalobca rozhodnutím lekárskej komisie Ministerstva vnútra SR zo dňa 18.12.2014 uznaný za nespôsobilého na výkon štátnej služby policajta práve v súvislosti so služobným úrazom. Následne bol personálnym rozkazom riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove zo dňa 09.02.2015 ukončený služobný pomer príslušníka policajného zboru, práve z dôvodu zdravotnej nespôsobilosti. Pre žalobcu pritom vykonávanie povolania policajta predstavovalo podstatnú časť jeho sebarealizácie v živote. Žalobca v dôsledku závažného poškodenia zdravia nemôže vykonávať ani inú prácu, či inú zárobkovú činnosť a rozhodnutím žalovaného zo dňa 21.05.2015 bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok. Žalobca tvrdil, že pred úrazom žil veľmi aktívne. Veľa športoval, pričom sa venoval najmä futbalu a posilňovaniu. Všetky športové činnosti a možnosti ich vykonávania sú však kvôli závažnému poškodeniu mobility pre žalobcu zmarené. Okrem toho žalobca veľmi rád chodil na huby a na pešie a cyklistické prechádzky do prírody s rodinou, čo po úraze taktiež vykonávať nemôže. Žalobca bol pred úrazom veľmi zručný, nakoľko si svojpomocne obstarával stavebné práce okolo domu. Zanieten sa venoval záhrade a bol veľmi zručný taktiež v stolárskych prácach. Všetky uvedené činnosti, ktorými žalobca so záľubou vyplňal svoj voľný čas, už po úraze vykonávať nemôže. Žalobca sa pred úrazom veľmi rád stretával so svojimi priateľmi a známymi, chodil rád spoločnosti, v čom je teraz taktiež v dôsledku straty mobility závažným spôsobom obmedzený. Trvalé postihnutie sa prejavilo aj v psychickej oblasti žalobcu. Žalobca si uvedomuje svoje zásadné zdravotné obmedzenia, ako aj podstatnú zmenu kvality jeho života oproti obdobiu pred úrazom, čo ho naplňuje pocitmi nespokojnosti a beznádeje. Všetky vyššie popísané skutočnosti znamenajú, že kvalita života žalobcu v jeho mladom veku 31 rokov degradovala a žalobca bude po celý zvyšok svojho života tak po fyzickej ako aj psychickej stránke zásadne obmedzený nielen v osobnom živote, ale prakticky vo všetkých oblastiach spoločenského života a pri uplatnení v nich. Podľa žalobcu je tento prípad potrebné považovať za prípad hodný osobitného zreteľa, na základe čoho má žalobca nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %. Zvýšenie nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 % predstavuje sumu 81.332,- eur (zvýšenie o 50 % z už priznanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 96.439,- eur a 50 % zvýšenie z náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 66.525,- eur na základe lekárskeho posudku P. T. I.).

Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 31.07.2019, sp.zn. 17C/234/2016 konanie o zaplatenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zastavil. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 70.566,30 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V konaní o zaplatenie náhrady

za sťaženie spoločenského uplatnenia stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. V konaní o zaplatenie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorej malo byť rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 13. februára 2020, č.k. 20Co/116/2019-222 potvrdil rozsudok vo výroku II. Rozsudok vo výroku III., IV. a V. zrušil a vec v rozsahu zrušenia sa vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vo svojom rozhodnutí uviedol, že rozsudok vo výroku II. považuje za vecne správny a v tejto časti sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Vzhľadom na kvalitu života žalobcu pred úrazom, jeho vek, výkon povolania a obmedzenie po úraze je primerané 50 % zvýšenie. V prípade žalobcu, ktorý bol členom policajného zboru a jej elitnej časti zabezpečujúcej bezpečnosť občanov Slovenskej republiky, čomu zodpovedal jeho fyzický aj psychický stav pred úrazom, tak po úraze sa kvalita života žalobcu totálne zmenila, s priamym dopadom na neho aj jeho rodinu. Odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti danej veci žalobcovi prináleží maximálne zvýšenie náhrady.

Vo vzťahu k zastaveniu konania o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 5.850,- eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 66.225,- eur od 28.10.2016 do 13.06.2019 s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.850,- eur od 14.06.2019 do zaplatenia. Odvolací súd zastáva názor, že rozsudok v tejto časti je nepreskúmateľný, nereflektujúci na potrebu upravenú v ust. § 220 ods. 2 CSP v otázke presvedčivosti. Súd prvej inštancie totiž opomenul sa vysporiadať so znením ust. § 6 ods. 1, 3 zákona č. 437/2004 Z.z., čím nie je možné zistiť z odôvodnenia rozsudku ako zohľadnil uvedenú právnu úpravu v súvislosti s prijatím záveru, že na strane všeobecného súdu absentuje právomoc tento nárok prejednať za stavu, že obsahom spisu na č.l. 32 je návrh na uzatvorenie dohody zo dňa 27.07.2016.

Predmetom konania zostalo rozhodnúť o zaplatení sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 5.850,- eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 66.225,- eur od 28.10.2016 do 13.06.2019, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.850,- eur od 14.6.2019 do zaplatenia a zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Pokiaľ ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia sa súd v súlade s pokynom odvolacieho súdu opätovne zaoberal otázkou právomoci na rozhodnutie o nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a to s poukazom na znenie ust. § 6 ods. 1, 3 zákona č. 437/2004 Z.z.. Súd dospel k záveru, že v danom prípade právomoc súdu rozhodnúť o nároku žalobcu na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je daná. Žalobca listom zo dňa 27.07.2016 vyzval Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Prešove, ako služobný úrad, ktorý zodpovedá za škodu, na uzavretie dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Keďže tento so žalobcom dohodu neuzavrel, vzniklo žalobcovi oprávnenie uplatniť si nárok na súde. V danom prípade teda ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. zakladá právomoc súdu na rozhodnutie o nároku žalobcu. Navyše aj odvolací súd v 34. rozhodnutí uviedol, že v prípade ak nebol naplnený cieľ podľa § 6 ods. 3 citovaného zákona, tak právomoc všeobecného súdu je bez ďalšieho daná.

Žalobca si v konaní po čiastočnom späťvzťatí uplatnil nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 5.850,- eur, pričom vychádzal z lekárskeho posudku P. T. I. zo dňa 22.07.2016, ktorá hodnotila poškodenia zdravia pod položkou č. 255 vo výške 900 bodov so zvýšením o 50 % (450 bodov) = 1350 bodov, ako aj pod položkou č. 320b vo výške 1200 bodov so zvýšením o 100 % (1200 bodov) = 2400 bodov, v celkovej výške 3750 bodov. Žalovaný lekársky posudok nenamietal.

Výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určí ako súčin počtu bodov, ktorým bolo sťaženie spoločenského uplatnenia poškodeného ohodnotené v lekárskom posudku, a hodnoty jedného bodu príslušnej pre kalendárny rok, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu poškodeného pre hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd vychádzal z toho, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu pri sťažení spoločenského uplatnenia došlo v kalendárnom roku, kedy došlo k vyhotoveniu lekárskeho posudku, t.j. v roku 2016. Podľa opatrenia z 18. mája 2016 č. S02491-OL-2016 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2016, bola náhrada za jeden bod vo výške 17,66 eura. Spolu teda náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje sumu 66.225,- eur (3750x 17,66 eura). Žalobcovi bola rozhodnutím zo dňa 15.04.2019 č. p.: KRPZ - PO - VO2- 36- 124/2015 - PR priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 60.375 eur, a preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 5.850,- eur.

Žalobca si zároveň uplatnil úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 66.225,- eur od 28.10.2016 do 13.06.2019, zo sumy 5.850,- eur od 14.06.2019 do zaplatenia. Žalobca vyzval žalovaného listom zo dňa 27.07.2016 na úhradu plnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom ako prílohu doručil lekársky posudok. Žalobca nepredložil žiaden doklad o doručení, a preto súd vychádzal z vyjadrenia žalovaného

vyplýva, že list bol doručený dňa 1.8.2016. Nasledujúci deň začala plynúť lehota troch mesiacov na uzavretie dohody a táto uplynula dňa 2.11.2016. Od 3.11.2016 je žalovaný v omeškaní, a preto súd priznal zákonný úrok z omeškania zo sumy 66.225,- eur od 03.11.2016 do 13.06.2019 (kedy došlo k úhrade sumy 60.375,- eur), zo sumy 5.850,- eur od 14.06.2019 do zaplatenia.

Pokiaľ ide o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia tak v pôvodnom rozsudku bolo priznané zvýšenie v sume 45 %. Súd zistil, že u žalobcu sú splnené predpoklady pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, lebo ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Súd k uvedenému názoru dospel porovnaním kvality života a uplatnenia sa žalobcu, ktoré existovali v čase pred úrazom a ktoré existujú v súčasnosti. Žalobca utrpel úraz v pomerne mladom veku (31 rokov). Bol uznaný za invalidného a je odkázaný na invalidný vozík. Dovtedy pracoval ako elitný policajt, musel sa udržiavať v dobrom psychickom ako aj fyzickom stave. Bol aktívnym športovcom na amatérskej úrovni, hrával futbal, plával, behal, kondične posilňoval, hrával hokej, lyžoval, bicykloval, bežkoval, robil atletiku... Voľný čas trávil spolu s manželkou a deťmi, ktorým sa aktívne venoval. Svojpomocne si postavil rodinný dom, staral sa o záhradku a záležitosti okolo domu. Mal stolársku dielňu. Po úraze nie je schopný fungovať samostatne, potrebuje pomoc pri obliekaní, pri hygiene i stravovaní. Prakticky žiadny zo športov, ktoré predtým robil, nie je schopný robiť, iba posilňuje, aby sa udržiaval v kondícii. Žalobca stratil nielen možnosť byť príslušníkom policajného zboru, ale tiež vykonávať akékoľvek iné zamestnanie, nakoľko jeho zdravotný stav mu to nedovoľuje. Uvedené má za následok nielen to, že neprispieva do rodinného rozpočtu tak ako predtým, ale v dôsledku úrazu stratil aj sociálne kontakty s kolegami, priateľmi. Doma pozerá televíziu, sedí, leží. V dôsledku postihnutia sa vo výraznej miere narušil aj jeho manželský a intímny život, zmenila sa jeho psychika, je podráždený. S manželkou mali viacero kríz. Nemôže sa zapájať do rodinného života s manželkou a deťmi, všetka starostlivosť je na manželke. Krajský súd v Prešove sa v tejto časti stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Vzhľadom na kvalitu života žalobcu pred úrazom, jeho vek, výkon povolania a obmedzenie po úraze však mal za to, že je primerané 50 % zvýšenie. V prípade žalobcu, ktorý bol členom policajného zboru a jej elitnej časti zabezpečujúcej bezpečnosť občanov Slovenskej republiky, čomu zodpovedal jeho fyzický aj psychický stav pred úrazom, tak po úraze sa kvalita života žalobcu totálne zmenila, s priamym dopadom na neho aj jeho rodinu. Odvolací súd zastáva názor, že vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti danej veci žalobcovi prináleží maximálne zvýšenie náhrady.

Z uvedených dôvodov aj vzhľadom na závažnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, súd priznal žalobcovi nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 50 % základného sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré bolo právoplatne priznané rozhodnutím č. p.: KRPZ - PO - VO2-36-013/2015 -PR zo dňa 12.06.2015 vo výške 96.439,- eur, rozhodnutím č. p.: KRPZ - PO - VO2-36-124/2015 - PR zo dňa 15.04.2019 vo výške 60.375,- eur a rozhodnutím súdu v sume 5.850,- eur. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo priznané spolu vo výške 162.664,- eur, pričom 50 % z tejto sumy predstavuje 81.332,- eura. Žalobcovi bola v tomto konaní právoplatne priznaná suma 70.566,30 eura, a preto súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 10.765,70 eura.

Žalobca zobral žalobu v časti zaplatenia sumy 60.375,- eur späť, pretože žalovaný plnil dňa 13.06.2019, a preto ma súd za to, že v tejto časti žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Vo zvyšku bol žalobca neúspešný iba v nepatrnnej časti a to v úrokoch z omeškania (5 dní), a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením. Súd v danom prípade nezistil žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok vo výroku I. a III. zmenil a to tak, že žalobu o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietne a v konaní o zaplatenie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

Žalovaný má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie, aj s prihliadnutím na skutočnosť, že pri rozhodovaní vzhliadol na názor odvolacieho súdu, nerešpektuje princíp proporcionality, nakoľko neexistuje vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí vedenom pod sp.zn. 3Cdo192/2015 zo dňa 23.02.2017 vyslovil: „Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určovaní rozsahu odškodnenia súd musí dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo ako celok spravodlivé. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom.“

S ohľadom na uvedené žalovaný poukázal na skutočnosť, že už samotné základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia je vo svojej podstate náhradou za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh, a aj prvoinštančný súd, v zmysle koncepcie silného sudcu, ktorú priniesol Civilný sporový poriadok, by mal zohľadniť a vyhodnotiť všetky názory, a teda aj názor a stanovisko žalovaného, a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť tak, aby bolo toto odôvodnenie uspokojivé pre obe strany sporu. Preto žalovaný apeluje na odvolací súd, aby v prípade otázky osobitného zreteľa opätovne prehodnotil konkrétny prípad a prepožičal svojmu finálnemu rozhodnutiu potrebnú legitimitu k poskytnutiu „správnej odpovede“, tak ako to predpokladá právna teória, keďže rozhodnutie, ktoré je autoritatívne, musí nutne spĺňať aj podmienku racionality.

Opätovne preto žalovaný poukázal na už v konaní prezentovanú argumentáciu, že úvaha súdu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je celkom voľná, lebo právny predpis ju usmerňuje tým, že rámcovo stanovuje predpoklady pre vznik nároku na základnú výmeru odškodnenia a tiež hľadiská, ktoré treba mať na zreteli. Pokiaľ zákon stanovuje rozpätie prípustného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (až o 50 %), je nepochybné, že rozsah zvýšenia tejto náhrady musí byť diferencovaný.

Diferenciácia rozsahu zvýšenia tejto náhrady musí vystihovať individuálne okolnosti každého prípadu. Týmito okolnosťami nie sú len predpoklady potrebné pre naplnenie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle zákona, ale je potrebné prihliadnuť aj na celkovú výšku finančného odškodnenia poskytnutého žalobcovi, čo v konkrétnom posudzovanom prípade už predstavuje: náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 96.439,- eur, jednorazové mimoriadne odškodnenie vo výške 40.820,- eur, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 60.375,- eur, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 70.566,30 eur.

Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie, ako odôvodňuje vo svojom rozhodnutí, síce aplikoval relevantné právne normy, ale nesprávne ich interpretoval, nie s ohľadom na konkrétny prípad a taktiež nie v súlade s konštantnou judikatúrou a ustálenou súdnou praxou. Súd musí v každom posudzovanom prípade, v ktorom sa chce odlíšiť od ustálenej praxe súdov v prvom rade posúdiť, či je takýto nový prípad s ohľadom na skutkový stav v relevantných právnych či materiálnych otázkach natoľko odlišný od predchádzajúcich obdobných prípadov, že je skutočne odôvodnené odchyliť sa od ustálenej praxe. Prekonanie takejto praxe treba riadne odôvodniť, keďže takto odlišné rozhodnutie podkopáva obsah právnych pravidiel vytvorených doterajšou praxou súdov a mohlo by tak vytvoriť novú prax, nové právne pravidlo, na ktorých tvorbu sú za stanovených podmienok v zmysle slovenského platného práva oprávnené len najvyššie súdne authority.

Žalovaný má za to, že miera zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorú žalobcovi priznal súd prvej inštancie nie je primeraná. Navyše, táto nebola ani riadne odôvodnená, pričom práve dostatočné a pre obe sporové strany uspokojivé odôvodnenie je jednou z požiadaviek riadneho výkonu spravodlivosti súdmi, na ktorú v poslednom období dôsledne dbá aj Európsky súd pre ľudské práva. Skutočnosť, že ide o osobitný prípad s ohľadom na význam policajnej činnosti elitného policajta žalovaný v žiadnom prípade nepopiera, avšak toto už bolo zohľadnené v početnom odškodnení žalobcu v nie malej výške, preto toto odôvodnenie pre ďalšie zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia ďalej žalovaný nepovažuje za presvedčivé.

Žalovaný má preto za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil mieru zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nielen s ohľadom na už vyplatenú sumu žalobcovi, ale práve aj s ohľadom na existujúcu súdnou prax. Do pozornosti odvolacieho súdu preto dáva rozsudok Okresného súdu Rožňava, sp.zn. 10C/106/2010 zo dňa 30.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 5Co/140/2016 zo dňa 21.03.2017, v ktorom súd priznal žalobcovi zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 25 %. V predmetnom prípade žalobca v dôsledku úrazu utrpel rozdrvenie miechy, zlomeninu tela piateho a šiesteho krčného stavca, zlomeninu lebečnej spodiny vpravo, zlomeninu nosových kostí, otras mozgu stredného stupňa s následkom pórúrazovej kvadruplégie, pórúrazové obmedzenia hybnosti krčnej chrbtice, nedomykavosti ritných zvieračov, ťažkostí po poranení spojených s bolesťami, unikaním moču, spasticitou a neschopnosťou žiť normálnym pohlavným životom. Žalobca utrpel tieto početné zranenia v 22. roku života (a teda v ešte skoršom veku ako žalobca D.J.), má výrazne ochrnuté všetky štyri končatiny, používa invalidný vozík, ktorý nedokáže bez pomoci iného ovládať. Nedokáže vykonávať základné hygienické potreby bez cudzej pomoci, nedokáže sa sám obuť, obliecť, etc.

Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca (D. C.) sa vie sám postarať o hygienu, vie sa sám obliecť, najesť, a keď mu to jeho zdravotný stav dovolí, aj cvičí v posilňovni. Po úraze si dom prispôbili s rodinou tak, aby mohol doma fungovať aj keď ostatní členovia domácnosti

nie sú počas celého dňa doma. S prihliadnutím na uvedené, má žalovaný za to, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Žalovaný má za to, že v rozhodovacej praxi súdov je nutné ponechať priestor aj pre prípady ešte závažnejších poškodení zdravia, ktoré sú mu známe z jeho rozhodovacej činnosti (prípady úplného ochrnutia bez schopnosti akéhokoľvek pohybu, resp. prípady ležiacich osôb, osôb bez akejkolvek komunikácie, prípadne osôb vyžadujúcich podávanie umelej výživy a ich polohovanie). Napriek zistenej závažnosti poškodenia zdravia žalobcu nejde u neho o najzávažnejšie možné sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré by odôvodňovalo využitie plného zvýšenia (50 %). Žalovaný dáva opätovne do pozornosti odvolacieho súdu, že už samotné základné odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia je vo svojej podstate náhradou za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh, a ďalšie v predmetnom posudzovanom prípade už nie je potrebné, skôr sa javí ako nadbytočné. Žalovaný má za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno v časti požadovaného plného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a neurobil tak ani súd vo svojom odôvodnení.

Súd prvej inštancie náležite nezdôvodnil zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %, a žalovaný má za to, že zistené okolnosti na strane žalobcu neodôvodňujú plné zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. S prihliadnutím na závažnosť a intenzitu následkov poškodenia zdravia žalobcu vo všetkých oblastiach jeho súkromného, pracovného a spoločenského života by takéto zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo neprimerane vysoké.

V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ktorý patrí k najvyšším súdnym autoritám) v konaní vedenom pod sp.zn. 3Cdo209/2017 zo dňa 26.07.2018 vyplýva, že zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je vždy vecou úvahy súdu v medziach určených zákonom. Pokiaľ táto úvaha súdu prvej inštancie vybočí z daných medzi a hľadísk možno súdu prvej inštancie vytykať nesprávny postup. V tomto prípade je ním porušenie zásady primeranosti.

Po posúdení vplyvu poškodenia zdravia žalobcu s ohľadom na jeho možnosti uplatnenia sa v každodennom živote ako aj v spoločnosti, sa žalovanému javí, že žalobcovi zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo vyššej miere ako už právoplatne priznanej miere 45%, s ohľadom na spomenutú zásadu primeranosti a nedostatočné odôvodnenie prekonania judikátornej praxe, nepatrí. Ak by odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovi uvedený nárok patrí, žalovaný sa vyjadruje k priznaným úrokom z omeškania v zmysle uplatneného nároku žalobcu.

Súd rozhodol o priznaní úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 66.225,- eur od 28.10.2016 do 13.06.2019. K tomu žalovaný uvádza skutočnosti už v tomto konaní preukázané, a to že sa do omeškania nedostal, keďže lehota na uzavretie dohody v zmysle listu žalobcu zo dňa 27.07.2016, bola odpoveďou žalovaného zo dňa 09.08.2016 predĺžená do dňa 31.12.2016, pričom ďalej bolo toto konanie bolo prerušené rozhodnutím zo dňa 08.11.2016, o čom boli žalobca ako aj jeho právny zástupca informovaní, čo potvrdzujú doručky zo dňa 14.11.2016.

Ďalej súd rozhodol o priznaní úroku z omeškania zo sumy 5.850,- eur od 14.06.2019 do zaplatenia. K tomuto nároku sa žalobca vyjadruje s ohľadom na vyššie odôvodnenú neopodstatnenosť zvýšenia výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a preto ani priznanie úroku z omeškania z tejto sumy nepovažuje za dôvodné.

Žalovaný zároveň podáva odvolanie voči III. výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom (100 %) rozsahu. Žalovaný sa s týmto názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje a má za to, že aj v danom prípade sa jedná o nesprávne právne posúdenie veci. V prípade, ak by odvolací súd vyhovel podanému odvolaniu žalovaného, tak výrok o trovách konania (ako závislý výrok) musí byť v celom rozsahu zmenený v prospech žalovaného.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Nárok žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia posudzovaný podľa § 5 ods. 5 zákona č.437/2004 Z.z. bol už raz predmetom prieskumu odvolacím súdom. Stalo sa tak potom, čo Okresný súd rozhodol o tomto nároku prvotným rozsudkom č.k. 17C/234/2016-161 zo dňa 31.07.2019. Odvolací Krajský súd v Prešove posudzoval dôvodnosť tohto nároku a rozhodol o ňom rozsudkom č.k. 20Co/116/2019 zo dňa 13.02.2020 (ďalej len „Rozsudok Krajského súdu“). Týmto rozsudkom odvolacieho súdu bol predchádzajúci rozsudok Okresného súdu zrušený okrem iného aj v časti, v ktorej Okresný súd v prevyšujúcej časti zamietol nárok žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Majúc na zreteli viazanosť súdu prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí v zmysle § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Civilný sporový poriadok“),

bol pre rozhodnutie Okresného súdu najpodstatnejší závažný právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v jeho vyššie uvedenom rozsudku.

Odvolací súd ohľadne nároku žalobcu na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. vyslovil v Rozsudku Krajského súdu závažný právny názor celkom jednoznačne. Okrem iného uviedol, že vzhľadom na kvalitu života žalobcu pred úrazom, jeho vek, výkon povolania a obmedzenie po úraze je primerané 50 % zvýšenie. V prípade žalobcu, ktorý bol členom policajného zboru a jej elitnej časti zabezpečujúcej bezpečnosť občanov Slovenskej republiky, čomu zodpovedal jeho fyzický aj psychický stav pred úrazom, tak po úraze sa kvalita života žalobcu totálne zmenila, s priamym dopadom na neho aj jeho rodinu. Každý demokratický štát by mal primerane nielen oceniť činnosti, ktoré do úrazu vykonával žalobca, ale hlavne v prípade, ak sa stane takýto pracovný úraz, je elementárnou povinnosťou štátu v demokratickej spoločnosti zabezpečiť náhradu, v tomto prípade sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho zvýšenia, v primeranom rozsahu. Odvolací súd vyslovil jednoznačný záver, že vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti danej veci žalobcovi prináleží maximálne zvýšenie náhrady.

S uvedeným záverom odvolacieho súdu sa plne stotožňuje, pričom opätovne zdôrazňuje, že Okresný súd musel tento záver vyjadrený v Rozsudku Krajského súdu plne rešpektovať.

Neobstojí ani poukaz žalovaného na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/192/2015 zo dňa 23.02.2017, ktorý rozhodoval o úplne inom prípade osoby s úplne rozdielnym sociálnym zázemím a najmä s úplne odlišným predchádzajúcim spôsobom života a možnosťami uplatnenia sa v živote a spoločnosti. Prípado žalobcu nemožno s prípadom posudzovaným v žalovanom zmienenom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vôbec porovnávať. Aj v tomto smere vyznievajú námietky žalovaného ako zjavne nedôvodné.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na úrok z omeškania, ustanovenia § 6 ods. 1 a 3 zákona č. 437/2004 Z.z. upravujú možnosť poškodeného a poskytovateľa náhrady, v tomto prípade žalovaného, aby sa o výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia dohodli. Zákon pritom stanovuje na uzavretie tejto dohody lehotu troch mesiacov. Po uplynutí tejto lehoty môže poškodený uplatniť svoj nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde.

Je spravodlivé od žalovaného požadovať, aby ak neposkytne plnenie hneď potom, ako si poškodený uplatní nárok na výplatu náhrady, aby túto náhradu vyplatil v primeranej lehote, a to na základe analogického a primeraného použitia ustanovenia § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). V otázke, akú lehotu je možné v prípade nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia považovať za primeranú, je možné vychádzať práve z ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorý pri nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia stanovuje ako primeranú lehotu troch mesiacov na to, aby poskytovateľ náhrady, v danom prípade žalovaný, mohol náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia oprávnenej osobe plniť. Ak plnenie v tejto lehote neposkytne, vystaví sa omeškaniu. S prihliadnutím na to považuje aj nárok žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania za dôvodný.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je neopodstatnené.

5. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

6. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

7. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany

použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

8. Odvolací súd považuje rozsudok vo výroku I. a III. za vecne správny a v tejto časti sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré v ostatnom odkazuje. Na zvýraznenie správnosti rozsudku v tejto časti odvolací súd uvádza.

V zásade nemožno súhlasiť s názorom žalovaného o neadekvátnosti 50 % zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom otázku primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia riešil Najvyšší súd aj v rozhodnutí z 19. júna 2019, sp.zn. 8Cdo/142/2018. V označenom spore súdy nižších inštancií priznali žalobcovi nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. v plnom rozsahu, t.j. o 50 %. Dovolací súd však zasiahol do úvahy odvolacieho súdu ohľadom priznaného zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle citovaného ustanovenia, pretože konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu využili maximálneho možného zvýšenia tejto náhrady neodôvodňovali. O takýto prípad ale v posudzovanej veci nejde.

Vzhľadom na kvalitu života žalobcu pred úrazom, jeho vek (31 rokov), výkon povolania a obmedzenie po úraze je primerané 50 % zvýšenie, nakoľko u žalobcu došlo k zmareniu alebo podstatnému sťaženiu dosiahnutia celoživotného cieľa, snaženia a podstatného obmedzenia uspokojovania životných potrieb.

9. Odvolací súd zotrváva na názore už skôr prezentovanom v predchádzajúcom rozsudku, že v prípade žalobcu, ktorý bol členom policajného zboru a jeho elitnej časti zabezpečujúcej bezpečnosť občanov Slovenskej republiky, čomu zodpovedal jeho fyzický aj psychický stav pred úrazom, tak po úraze sa kvalita života žalobcu totálne zmenila, s priamym dopadom na neho aj jeho rodinu, pričom každý demokratický štát by mal primerane nielen oceniť činnosti, ktoré do úrazu vykonával žalobca, ale hlavne v prípade, ak sa stane takýto pracovný úraz, je elementárnou povinnosťou štátu v demokratickej spoločnosti zabezpečiť náhradu, v tomto prípade sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho zvýšenia a preto možno konštatovať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, tak ako ich má na mysli ust. § 5 ods. 5 zákona NR SR 437/2004 Z.z.

10. Odvolaciemu súdu nedá nepripomenúť, že proporcionalita znamená vyváženosť, pomernosť. Etymologicky tento výraz vychádza z latinského spojenia pro portio, ktorý znamená vzťah medzi viacerými prvkami. V práve býva proporcionalita spojovaná s racionalitou a spravodlivosťou, a to v minulosti často najmä v súvislosti s ukladaním trestu.

Ako právny princíp znamená princíp proporcionality formálnu šablónu pozostávajúcu z niekoľkých postupne kladených otázok, ktorá sa používa pri hodnotení, či právny akt nezasahuje do základných práv a slobôd vo väčšej miere, než je potrebné. Dochádza tak k riešeniu kolízií medzi jednotlivými princípmi, resp. medzi ľudskými právami navzájom, resp. medzi ľudskými právami a verejnými dobrami.

Ustanovenia o základných právach a slobodách sa nechápu ako klasické právne normy, ale ako právne princípy. Ak by sme ich chápali ako klasické právne normy s kondicionálnou štruktúrou a abstraktnou formuláciou hypotézy a dispozície, museli by sme rozhodnúť o aplikačnej prednosti jedného práva pred druhým, čo je značne problematické. Ak však ponímame tieto práva ako právne princípy, ich stret sa môže riešiť cestou optimalizácie, keď jedno právo dočasne „ustúpi“ inému, pričom však nie je negované. Výhodou môže byť maximalizovaný rozsah aplikácie oboch práv.

Prioritnou zložkou princípu proporcionality je potom pomerovanie v kolízii navzájom stojacich práv a hodnôt, ktoré sú však primafacie rovnocenné. Metodologicky potom možno pravidlo pomeriavania charakterizovať tak, že čím väčšia je miera nenaplnenia či ujma na jednom princípe, tým vyššia musí byť miera naplnenia princípu druhého.

Aj test proporcionality používaný na území ČR a SR tak pozostáva z:

- testu vhodnosti, zisťuje sa existencia ústavne nevylúčeného a dostatočne dôležitého cieľa a racionálnej väzby medzi právnou normou a účelom právnej úpravy,
- testu nevyhnutnosti, zisťuje sa či nie je možné použitie menej závažných, teda šetrnejších prostriedkov, či je zásah naozaj nevyhnutný
- testu primeranosti (proporcionality v užšom zmysle)

Potom možno povedať, že požiadavka vhodnosti sleduje, aby obmedzujúci prostriedok bol spôsobilý naplniť účel, ktorý je zamýšľaný a má sa dosiahnuť. Teda aký zámer mal orgán štátu obmedzením

dosiahnuť, aké opatrenia na to použil a či je dosiahnutie sledovaného cieľa takýmto postupom možné. Musí existovať racionálne previazanie medzi obmedzením a sledovaným cieľom.

Požiadavka nevyhnutnosti sleduje, aby nebol obmedzujúci prostriedok príliš obširný a nezasahoval do práva viac, ako je skutočne potrebné a nevyhnutné.

Požiadavka proporcionality v užšom zmysle sleduje, zabezpečenie optimalizácie medzi účelom a obmedzovaným právom, teda pomer získaného prospechu a spôsobenej ujmy (Justičná akadémia Pezinok, 12.11.2018).

11. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťaženie spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumiť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie, či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho sebavzdelávania (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. novembra 2013, sp.zn. 5Cdo 49/2012). Odvolací súd v súvislosti s proporcialitou pripomína, že predmetom konania zostala suma 5.850,- eur s príslušenstvom, keď stav žalobcu je nezvratný, ktorý ho natrvalo výrazne obmedzuje, naproti jeho dovtedy pracovnom, tak aj súkromnom živote do veku 31 rokov. Pre porovnanie primeranosti v súvislosti s prejednanou vecou odvolací súd poukazuje na jednorazové odmeny štátnych funkcionárov od 13.000,- eur do 28.000,- eur (pozri <https://www1.pluska.sk/spravy/z-domova/ministri-porozdavali-odmeny-statisice-case-zdravovania-je-to-poburujuce-hovori-odbornik/2>),

12. Odvolací súd práve v priznanej opodstatnenosti 50 % zvýšenia náhrady škody (existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa) dal zadošť legitímite finálnemu rozhodnutiu a zároveň poskytol správnu odpoveď v ratio decidendi. Podľa názoru odvolacieho súdu samotná okolnosť na strane poškodeného o jeho samostatnosti (čiastočnej) postarať sa o hygienu, obliecť, najesť a keď mu to zdravotný stav dovolí dokonca aj cvičiť (poškodený) v posilňovni, predsa bez ďalšieho nemôže mať za takýchto okolností opodstatnenosť redukcie 50 % zvýšenia.

Inak povedané odvolací súd odmieta priznať nárok na 50 % zvýšenie nároku na náhradu škody len poškodenému v tzv. hibernujúcom stave, tak ako to odvolateľ (Ministerstvo vnútra SR) presadzuje.

13. Z týchto dôvodov odvolací súd je presvedčený, že vzhľadom na osobitné okolnosti veci je opodstatnené priznať osobe žalobcu maximálnu výšku náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia (zvýšenie 50 %). Navyše nebola ani opodstatnená námietka ohľadom predĺženia splatnosti náhrady škody do 31.12.2016, pre absenciu zákonného predpokladu (pozri § 6 ods. 3 zákona NR SR č. 437/2004 Z.z.).

14. Ústavný súd SR sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutia v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatnenie nárokov a obranu proti takémuto uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

15. Samotné súdne konanie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania pri rešpektovaní zásad spravodlivého súdneho konania pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a súlad jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k jeho výroku. Logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania za rešpektovania zásad (princípov spravodlivého súdneho konania), najmä zabezpečenia spravodlivej úpravy pomerov medzi stranami sporu je vyhovieť žalobe v rozsahu 50 % zvýšenia náhrady škody.

16. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel; jeho rozhodnutie nemožno považovať za nepresvedčivé, resp. ústavne nekomformné. V časti trov prvostupňového konania je dôležité pripomenúť, že v danej veci záležalo rozhodnutie na úvahe súdu a potom je nutné považovať žalobcu za úspešného (§ 255 CSP), hoc by mu bola priznaná len nepatrná časť jeho nároku (II. ÚS 399/2019 zo dňa 15.4.2020).

17. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Pre spravodlivé usporiadanie pomerov odvolací súd rozhodol postupom podľa § 387 ods. 1,2 CSP so stotožnením sa s dôvodmi prvoinštančného rozsudku a rozsudok ako vecne správny potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca a tomu zodpovedá aj výrok o náhrade trov konania.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).